

В і с т і Української Католицької Парохії Святої Покрови

St. Mary's Church Bulletin

40 Notre Dame Ave., Sudbury On, P3C 5K2
Parish Tel. 675-8244

Pastor: Fr. Peter Bodnar

Assistant: Fr. Marian Struc Tel.: 670-2461

DIVINE LITURGY: **SUNDAYS:** 9:15 a.m. (Ukrainian) & 11:00 a.m. (English) **SATURDAYS:** 4:00pm

Email: stmaryssudbury@yahoo.ca www.saintmarysudbury.com

Confession:

Before liturgies or upon request.

Сповідь:

Перед св. Літургією і за домовленням.

Baptisms & Marriages:

By prior arrangement through the parish office.

Visitations & Anointing of the Sick:

Please notify the office if a member of your family is in the hospital, or if you know someone who needs a visit.

SUNDAY, October 16, 2011

18th Sunday After Pentecost - 18 Неділя після Пятидесятниці

Royal Doors: The Four Evangelists

St. Luke the Evangelist (*top right*).

Propers for the Divine Liturgy: **Page 329**

Hymn on page: **968**

Prayer Intentions

Monday	9:30 Health & Salvation Jean Gaba – G.D. Shewchuk
Tuesday	6:00 Divine Liturgy
Wednesday	5:30 +Jacob Bzdel – Mrs. Kordiak
Thursday	9:30 + Michailo Skoratko – Mrs. A. Hryb
Friday	6:00 +Mildred Adams
Saturday	9:30 + Katheryna Plotycia – Mrs. Hramiak

Bishop David Motiuk, head of the Ukrainian Catholic Eparchy of Edmonton, recently returned from Brazil where he attended the Fifth Session of the Patriarchal Sobor (Council) and the Synod of Bishops of the Ukrainian Greek Catholic Church. Accompanying Bishop David to the Sobor were six Edmonton-area Catholics (Orest and Evelyn Eveneshen, Betty and Nestor Zacharko, and Jacqueline Tait and Serge Cipko).

The visit to Brazil began with a stop in the city of Ponta Grossa to deliver a gift collected by H.E. Beriault Junior High School students. The gift from the Edmonton students consisted of supplies to create *pysanky*. Youth from the southern Brazilian city (pop. ca. 315,000, one of the largest urban centres in the state of Paraná) assembled in the Transfiguration of Our Lord Church (Igreja Transfiguração do Nosso Senhor) to receive the gift from retired school teacher Betty Zacharko (Sherwood Park) and Jacqueline Tait (Edmonton Catholic Schools). The pastor of the church, Fr. Metodíio Techy, was no stranger to the group. Not long previously he had served for several years at St. Basil the Great Ukrainian Catholic Church in Edmonton. From Ponta Grossa, the group travelled to the town of Prudentópolis, Paraná, the place chosen for the Sobor. About 80 percent of the inhabitants of the county of Prudentópolis are said to be of Ukrainian origin.

In addition to attending the Sobor, members of the group from Edmonton were also representing the Bishop Budka Charitable Society, which over the years has been supporting projects in Brazil and other countries. The Bishop Budka Charitable Society was founded by John Koziak and other Greek Catholics in Edmonton in 1984. It was named for Canada's first bishop of the Ukrainian Catholic Church. The group was able to witness the completion of the Society's most recent project: The construction of a community hall in the rural locality of Eduardo Chaves (in the county of Prudentópolis). Prior to the inauguration of the building, Bishop David celebrated the Divine Liturgy at the local church together with Auxilliary Bishop Meron Mazur of Brazil, three priests from Brazil (including Fr. Techy), and a priest and deacon from Poland.

The Sobor itself, attended by over two hundred people, was opened by His Beatitude Sviatoslav (Shevchuk), the head of the worldwide Ukrainian Greek Catholic Church, on 31 August 2011. During the course of the next few days, bishops, priests, religious, and lay people from Ukraine, western Europe, Kazakhstan, Australia, Canada, USA, Argentina, Paraguay, and Brazil met collectively and in smaller groups for discussion around the theme "Vocation to religious life" and to hear presentations on other relevant topics. During the Sobor, the centennial of the arrival to Brazil of the Sisters Servants of Mary Immaculate was marked with an evening concert in a local hall. It was learned there that one of the first seven missionary sisters, Anatolia Tecla Bodnar, became the subject of a process for canonization (officially opened in 1993), a process which is ongoing. And also during the Sobor a book for catechism was launched. Published in Ukrainian, the book will be translated into Portuguese and English.

After the closing of the Sobor, Bishop David travelled with the leaders of the other eparchies for the start of the Synod of Bishops (held in the Paraná capital, Curitiba). In all, there were more than thirty bishops attending both the Sobor and the Synod. The six other members of the Edmonton group (three of whom attended the Sobor as delegates and the other three as guests) rejoined Bishop David in Curitiba for the celebration of the 120th anniversary of Ukrainian settlement in Brazil. Coincidentally, the year 1891 is considered the start of Ukrainian immigration to Canada, too. Indeed, the anniversary was the reason why Brazil was chosen as the venue for the Sobor – the first held outside of Ukraine and the first presided by the new Patriarch of the Church. The eparchy in Brazil is one of the largest outside of Ukraine. According to literature distributed during the Sobor, there are about 150,000 Brazilians who belong to the Ukrainian Catholic Church. They worship in any of the 236 churches across Brazil, most of which are located in the state of Paraná. The size of the parishes, of course, varies from place to place. About 460 families are said to belong to the church in the town of Mallet, an area where Ukrainian immigrants began to settle in the 1890s. With roots that do not run as deep, the newly-built church in *Foz do Iguaçu*, a place popular with domestic and foreign tourists because of the Iguaçu falls, currently, it is said, has about thirty

families associated with it. The church in Ponta Grossa embraces 1,300 families. Article by Serge Cipko
<http://www.edmontoneparchy.com/2011/10/edmonton-catholics-visit-brazil-for-sobor-projects-and-presentation-of-high-school-gift/>

«ЗАКОЛОТ» У ЦЕРКВІ?

Вже майже від чотирьох місяців на сторінках «Нашого Слова» з'являються статті різних авторів і дописи читачів на тему, яку дала стаття редактора Степана Мігуса: «Заколот у Церкві». Причину для порушення церковної тематики на сторінках «Нашого Слова» викликала проповідь о. Іриней Кондро, виголошена у бартошицькій церкві дня 23.01.2011 р. Священик мав тоді сказати, що Греко-Католицька Церква у Польщі повинна розважити потребу введення польської мови у церковні богослуження. Причиною для цього, на думку проповідника, мали б бути прогресуючі асиміляційні процеси, перехід на польську мову в щоденному спілкуванні багатьох наших родин та відкриття на поляків, які хотіли б славити Бога за традицією східної католицької Церкви.

Проповідь о. Кондро викликала бурю в українських медіях, одним з проявів якої є згадані статті на сторінках українського тижневика «Наше Слово». Автори дописів добирають небезпеку полонізації Церкви, яка після Акції «Вісла» була для українців у Польщі чи не одиноким носієм української мови та традиції. В номері 8(2794) «НС» з 20.02.2011 р. Головний Редактор відкритого закликає до висловлювання своїх думок на стрінках Тижневика. Знову ж у номері 9(2795) «Нашого Слова» з 27 лютого 2011 р. інший автор допису закликає греко- католицьких Владик у Польщі, щоб забрали голос у цій справі. Тому, після консультації з Високопреосвященнішим Митрополитом Кир Йоаном, хочу віднести до порушеної теми. На початку хочу пояснити, що, згідно з приписами церковного права, за літургійні питання у цілій Греко-Католицькій Церкві відповідає Її Глава, а у поодиноких єпархіях – правлячі архиереї. Священики, монашество та вірні можуть висловлювати свої думки, але рішення у літургійних питаннях залишається виключно правом Владик. Отець Іриней Кондро висловлював виключно свої особисті погляди, які не мають жодних юридичних та літургійних наслідків.

На сьогоднішній день в Греко-Католицькій Церкві у Польщі не існує потреби вводити польську мову в літургійні богослуження. Не ведуться також жодні приготування для того, щоби щось поміняти у цій ділянці. Мовою нашої Церкви є мова нашого народу і доки народ буде її вживати, буде вона також лунати у наших церквах. За прийнятим досі звичаєм, деколи польська мова вживалась у проповідях при нагоді мішаних польсько-українських вінчань, похоронів чи тоді, коли до наших церков були запрошені офіційні гості. Не бачу потреби, щоб в цій ділянці міняти прийняті досі звичаї. При нагоді згаданої вище дискусії у «Нашому Слові» порушено багато інших питань, які годі залишити без коментаря. Тому постараюся коротко віднести бодай до деяких з них. Додам лише, що не збираюся полемізувати з авторами поодиноких текстів, лише хочу звернути увагу на деякі аспекти нашої церковної дійсності у Польщі.

I. Дописувачі до «Нашого Слова» підкреслюють, що Греко-Католицька Церква у Польщі, особливо після 1947 р., була тією Церквою, яка у найважчих часах підтримувала українську свідомість нашого народу, його мову та традиції. Завдяки невтомній праці довоєнних та післявоєнних поколінь греко-католицьких священиків вдалося, бодай частково, протиставитись полонізаційним процесам, які, на думку виконавців Акції «Вісла», мали впродовж двадцяти років повністю поглинути українців, розсіяних у різних закутках північної та західної Польщі. До цього місця повністю погоджуюсь з редакторами та дописувачами «Нашого Слова». Наша Греко-Католицька Церква завжди була з народом. Цьому народові проповідувала Боже Слово рідною мовою та підтримувала його національну свідомість незважаючи на загрози, які у різний час приходили з різних напрямів. Хто бодай трохи знає історію УГКЦ, то добре

усвідомлює, які великі заслуги мала та й надалі має Греко-Католицька Церква у збереженні українства. Однак, читаючи матеріали, приміщені на сторінках «Нашого Слова» годі позбутися враження, що Церкву сприймається у них головно в категоріях інституції, завданням якої є збереження рідної мови та українства у широкому значенні цього слова. Говориться про українську Церкву, забуваючи, що Церква є, передусім, Христовою. Наш, український, підхід до Церкви часто буває виключно інструментальний: Церква потрібна тому, що допомагає зберегти українство. Такий образ Церкви є далеко неправдивим. Головним завданням Церкви є проповідування Божого Слова народові та його освячування. Якщо б Церква цього не робила, втратила б сенс свого існування і то навіть тоді, коли б робила зусилля для збереження українства.

Звичайно, Церква діє у конкретних географічних та суспільних реаліях. Особливо наша Церква проповідувала та проповідує Боже Слово народові, який своєю історією, мовою та традиціями сягає Київської Русі. Цьому народові вона проповідувала Євангеліє на рідних землях а також всюди там, де цей народ доля розкинула по світі. Так є і до

сьогодні. Проповідуючи Добру Новину, Церква вживає мови цього ж народу, плекає його звичаї та традиції. На кожній площині підтримує ідентичність цього ж народу, навчаючи пошани до всього, що йому близьке, дороге та рідне. Однак, пригадати варто ще раз, що головним завданням Церкви є проповідання Божого Слова та ведення Божого народу до спасіння.

Плекання українства з цілим його багатством – це діяльність Церкви, яка відбувається на іншій, паралельній площині. Вона є потрібною. Наша Церква ніколи від неї не відмовлялась і не відмовляється сьогодні. Але непорозумінням є зводити діяльність Церкви виключно до цього аспекту. Церква працює з різними поколіннями наших вірних. Особливу увагу присвячує наймолодшим, яких навчає катехизму та підготовляє до Святих Таїнств. На жаль, молоде покоління щораз частіше не виносить з дому знання рідної мови. Стараємось робити все можливе, щоб проповідь катехизму для тих дітей, яку ведемо в рідній мові, була зрозумілою. Але вимагання, щоб Церква взяла на себе обов'язок навчати дітей і молодь рідної мови є черговим непорозумінням. Хоча у практиці наша Церква деколи веде цю місію, однак організація навчання рідної мови є завданням світських організацій у співпраці з батьками

дітей. Однак навіть світські організації при співпраці вчителів і діячів не зможуть нічого вдіяти, якщо молоде покоління з рідного дому не винесе знання рідної мови, свідомості свого походження та любові до цього, що рідне.

II. Друге моє зауваження стосується мови нашої Церкви. До вісімдесятих років минулого століття щоденною літургійною мовою нашої Церкви була мова старослов'янська. Українська мова вживалася лише у літургійних читання та у проповідях. В кінці вісімдесятих років наша Церква перейшла повністю на українську мову. Однак старослов'янська мова залишається й надалі офіційною літургійною мовою нашої Церкви. Українську мову, як живу, використовуємо у нашій Літургії за згодою Синоду Єпископів УГКЦ, користаючи з літургійних перекладів затверджених Церковною Владою. Однак треба знати, що не всюди в Українській Греко-Католицькій Церкві вживається виключно українська мова. Вже здавна англійську мову в Літургії та у проповіді вживає наша Церква у США, Канаді та від двох років в Австралії. Португальську мову вживає наша Церква у Бразилії, а іспанську - в Аргентині. Російська мова вживається нашою Церквою у Росії та в Казахстані. Сфера вживання інших мов у літургійному житті нашої Церкви є різною. Інколи це лише проповідь, повністю або частинно голошена у місцевій мові, іншим разом - це поодинокі частини Служби Божої, а деколи повністю і Літургія, і проповідь проголошуються місцевою, неукраїнською, мовою. Часто трапляється і таке, що крім Літургії українською мовою служиться й друга Божественна Літургія повністю мовою даної країни. Причиною такої дійсності є передусім асиміляційні процеси. Українська еміграція до Північної та Південної Америки має вже поверх сто років. Нашадки перших емігрантів великою мірою втратили знання рідної мови, але не затратили свого почуття єдності з Українською Церквою та з Україною. Свідомість свого походження допомагає їм зберегти Церква: парадоксально, навіть тоді, коли виходить до них у літургійному житті мовою країни поселення. Можемо цю практику розцінювати по-різному, але примусило до неї життя. Наша Церква на поселеннях ставала і стає перед вибором: чи служити і проповідувати виключно в українській мові і з причини асиміляції втрачати постійно чергові покоління вірних, чи вийти назустріч вірним з місцевою мовою, даючи їм можливість зберегти свою церковну та національну свідомість, хоча й без знання рідної мови? У Польщі маємо особливе емоційне упередження до вживання польської мови у літургійному житті. Наші емоції випливають з взаємної важкої польсько-української історії. Кожного, хто втратив знання рідної мови ми готові називати «перекінчиком». Парадоксально, що ми готові скоріше погодитись на те, щоб наші діти і внуки пішли до латинського костела і там молились по-польськи, ніж мали б ми допустити до вживання у нашій Церкві польської мови.

Продовження на другий тиждень.

UKRAINIAN \$10 DELICIOUS LUNCHEON SPECIAL, October 27, November 17, December 21 Special includes, 3 pierogies, 2 cabbage rolls, sausage, sauerkraut, Borscht (beet soup), and beverage. All St Mary's food is homemade in our church kitchen. To pre-order bulk take outs, or arrange a group table call: Kitchen 705-675-1581 or Office 705-675-8244

ST. MARY'S SUNDAY SCHOOL - For children ages 2 - 8 years old will be every Sunday, starting at 11:00 Divine Liturgy. The children will meet at the entrance to the Church before the Divine Liturgy.

SEMINARY COLLECTION: Thank You for your generosity.

FOOD WORKSHOP: Help is needed to make Pyrohy & Cabbage rolls on Tuesday, October 18th and October 25 at 9:00a.m. Everyone is welcome! Hot and delicious lunch will be provided.

TALKING IN THE SACRED CHURCH NAVE: We understand friends are often excited & happy to visit each other and easily enter into fellowship at church. The church nave is a sacred place and we reveal this by honoring God, by each person's participation in keeping the nave as a quiet, sacred, and holy place for worship, prayer, and sacraments. *Kindly please refrain from loud personal conversations in the sacred church nave.* The time before & after liturgical services is for entering into the conversation of prayer with God, remembering Christ dearly wants to have a personal relationship with each person. If you must talk, please be mindful and leave the nave, going outside to have your conversation. **THANK YOU!**

ST MARY'S UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH, is selling perogies and cabbage rolls at \$7.00 per dozen and \$8.00 per dozen for meat cabbage rolls every Saturday from 10:00 am to 2:00 pm in the church hall.

WELCOME - we welcome those who are with us for the first time. The Divine Liturgy is celebrated on Saturday at 4:00 p.m. and on Sunday at 10:30 a.m. in English. Fr. Peter Bodnar

SICK AND OUR PARISHIONERS IN NURSING HOMES: Please notify the office if you or a member of your family is in hospital or in case of serious illness or emergency Anointing of the Sick, please call the parish office.

Потрібна поміч – Запрошуємо всіх допомогти у вівторок 18 жовтня о год 9:00 ранку.

ЗБІРКА НА СЕМІНАРІЮ –Щиро дякуємо за вашу підтримку.

KNIGHTS OF COLUMBUS Council 1387 - Annual Dinner Supporting “Inner City Home” Celebrating Sir Tommy Bubba's 100th Birthday. Friday, October 28th at Caruso Club (main hall) Tickets are \$35 and available from St.Mary's Parish Office or call 920-2080 or 929-1586.

PRAZNYK: Our Parish Feast Day celebrations will take place on October 23. After the 11:00 a.m. Divine Liturgy we will have a community banquet in the Hall. Tickets are \$10.00 per person in advance from the parish office.

НАШ ПАРАФІЯЛЬНИЙ ПРАЗНИК святкуємо в неділю 23 жовтня. Опісля Божественної Літургії в 11 рано будемо мати святковий обід. Квитки є 10 від особи. **Сердечно запрошуємо.**

FINANCES:

August 7 - October 7, 2011 – Social: Food Sale \$10518.42; Luncheon \$3652.00; Tryzny (Shewchuk, Skoratko, Plotycia) \$3649.00

October 2 – Sunday collection: \$1600; Votive candles: \$87.81; Seminary collection: \$930.00

October 9 – Sunday collection: \$1533.25; Votive Candles: \$79.21; Seminary collection: \$70; Holy Day \$140.00
Memorial Fund: +Kataryna Plotycia \$60.00; Mr. Plotycia \$200.

Складаємо щиросердечну подяку жертвенним парафіянам. Нехай Предобрий Господь благословить і винагородить.

Thank you very much! May the Good Lord bless and reward your generous hearts!

Величаємо тебе, Пресвята Діво, і шануємо твій святий покров, бо ти за нас завжди до Христа молишся.

ХРАМОВЕ СВЯТО - ПРАЗНИК ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Запрошуємо всіх парафіян і гостей на наш парафіяльний Празник:

СВЯТКУЄМО 23-ГО ЖОВТНЯ, 2011 р.

Святочний Обід о год 12:00

Квитки є на продаж в церковній канцелярії до 21 жовтня.

Tickets: Adults \$10.00 Students: \$5.00

На празник буде тільки одна Божествення Літургія о год. 11 рано.
There will be only one Divine Liturgy at 11:00 am

OUR PARISH PRAZNYK - FEASTDAY PROTECTION OF THE MOTHER OF GOD

We invite you to celebrate the Feast Day of Our Parish:

Sunday, October 23 at 11:00 AM
12:00 Noon – Feastal Brunch

Tickets will be sold in the parish office until October 21.

Featuring: St. Mary's School of Ukrainian Dance – Nasha Rodyna

We extol you, O most holy Virgin, and we honor your holy protection, for you always pray to Christ for us.

St. Mary's 6th Annual
Youth Halloween Party

St. Mary's Ukrainian Catholic Church
40 Notre Dame Ave

Friday, October 21, 2011
6:00 pm to 8:30 pm

Mummy Madness—Halloween Crafts—Games and Prizes
Hot dogs—Pizza—Beverages—Desserts

Join us for a night of Halloween fun!
Treat bags for all children!
FREE ADMISSION

ALL CHILDREN MUST BE ACCOMPANIED BY AN ADULT

ANNUAL YARMAROK AT UNF HALL

FRIDAY October 14 – Saturday October 15 – Sunday October 16

Concerts * Vendors * Food

UNF Hall 130 Froad Road, Sudbury

Performers: Veselka School of Dance, Dnipro Ladies Choir, Dance Group MAK (Toronto)

Don't Miss the Friday Night Gala with dinner cabaret!

Visit the Dinning Area for great Ukrainian Food, Drop in to the Kozak Coffee Den

Admission is free!!!

Lougheed Funeral Homes	JACKSON & BARNARD Funeral Home
"People Caring for People"	
673-9591	673-3611

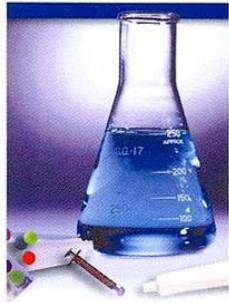
Plaza 69 PHARMACY **H.D.A.**

Walter Mozek, B.Sc.Pharm.
Certified PCCA
Aseptic/Compounding Pharmacist

705-522-2121

1935 Paris Street (Plaza 69 Mall)
Sudbury, Ontario P3E 3C6

OPEN DAILY UNTIL 10PM 365 DAYS A YEAR
Free Prescription Delivery

Registered to
ISO 9001:2000

P.O. Box 660
Copper Cliff, ON
P0M 1N0

Phone: 705-692-1333
Fax: 705-692-1334
Email: leo@lskosowan.com

L. S. KOSOWAN LTD.
NOR-VAC INDUSTRIAL SERVICES

*Leo Kosowan
President*

RENATA TRAVEL

Renata Bodnar

VACATION PACKAGES,
CRUISES, FLIGHTS

all other travel services at your
needs

688-1131 email: renatatravel@sympatico.ca

